
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

«Պատմաբանասիրական հանդեսի» հիսուն տարին	3
Մերգեյ Սարինյան – Փիլիսոփայական հոսքը Նար-Դոսի գեղարվեստում	10
Մերհակ Ամիրյան – Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգեն Առաջինը և խորհրդային իշխանությունները (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ)	39
Աննա Ասատրյան – Տիգրան Զուխաճյանի երաժշտական թատրոնը. հայկական օպերային արվեստի սկզբնավորումը և զարգացման առաջին փուլը	64
Ալբերտ Խառատյան – Դարձյալ արևմտահայերի ազգային սահմանադրության մասին	81

II

Վարդուհի Գաբրիելյան – Հայ միջնադարյան ավանդույթները Հովհաննես Շիրազի քնարերգության մեջ	94
Լյուդվիգ Կարապետյան – Արևմտահայ մանկապատանեկան գրականության պատմության ուրվագիծ	106
Էսթեր Կիշբան (Բուդապեշտ) – Հայերի ավանդական ուտեստները Տրանսիլվա- նիայում և Հունգարիայում (վերապրուկներն ու խորհրդանշանները)	119
Նաիրա Կիլիջյան – Հայկական պարերի համանուն պոնտական զուգահեռները	131
Թամար Հայրապետյան – «Վիպասանքի» հնագույն առասպելների դրսևորումները «Սասնա ծռեր» դյուցազնավեպում և հայկական հրաշապատում հեքիաթներում	141
Արմեն Պետրոսյան – Տիգրան Մեծի առասպելաբանական կերպարը (Սարգիս Հա- րությունյանի ծննդյան 80-ամյակին)	156
Էդուարդ Դանիելյան – Մովսես Խորենացու ավանդազրույցի Սիսակ-Առանյան ճյուղի «նորագույն քննադատության» սնանկությունը	178
Գագիկ Գ. Սարգսյան – Վիմագրագիտական էսքիզներ	198
Նինա Ստեփանյան – Նոան զարդամոտիվը Հայաստանի վաղմիջնադարյան կերպարվեստում (ռուս.)	210

ՔՆՆԱԲԿՈՒՄՆԵՐ

Անուշավան Պետրոսյան – Հայ ազգագրության առաջին ծրագիր-հարցաբանի խնդրի շուրջ	230
--	-----

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ալվարդ Ղազիյան – Ուշագրավ փաստաթուղթ Մայիլյան եղբայրների գիտարշավի մասին (1919 թ.) (ռուս.)	244
---	-----

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սազրա Ջանփոլադյան – Սուսաննա Հովհաննիսյան. Թումանյանը և Հայ գրողների կովկասյան ընկերությունը	252
Արարատ Հակոբյան – Հ. Մ. Հարությունյան. Նոր Բայազետի գավառը 1828–1913 թթ.	256

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Աելիտա Դուլխանյան – Սարգիս Հարությունյան (ծննդյան 80-ամյակի առթիվ)	259
---	-----

ՄԵՐ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐԸ

Վլադիմիր Բարխուդարյան – Ակադեմիկոս Աբգար Հովհաննիսյան (ծննդյան 100-ամյակի առթիվ)	265
Գագիկ Գ. Սարգսյան, Կլարա Ասատուրյան – Սեդրակ Բարխուդարյան (ծննդյան 110-ամյակի առթիվ)	287
Իգիթ Ղարիբյան – Անվանի վիմագրագետ-հնագետը (Հռիփսիմե Ջանփոլադյանի ծննդյան 90-ամյակի առթիվ)	312

ԼՐԱՏՈՒ

Ռուբեն Մելքոնյան – Համշենի և համշենահայության խնդիրներին նվիրված միջազգային գիտաժողով	319
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

“Историко-филологическому журналу” – пятьдесят лет	3
Сергей Саринян – Поток философии в эстетике Нар-Доса	10
Серак Амирян – Католикос всех армян Вазген Первый и советские власти (к 100-летию со дня рождения).....	39
Анна Асатрян – Музыкальный театр Тиграна Чухаджяна. Возникновение и первый этап развития армянского оперного искусства	64

Альберт Харатян – Еще раз о национальной конституции западных армян	81
--	----

II

Вардуи Gabrielyan – Традиции армянского средневековья в лирике Ованеса Шираза	94
Людвиг Карапетян – Очерк истории западно-армянской детско-юношеской литературы.....	106
Эстер Кишбан (Будапешт) – Традиционные блюда армян в Трансильвании и Венгрии (пережитки и символы)	119
Наира Киличян – Одноименные понтийские параллели армянских анцев.....	131
Тамар Айрапетян – Проявление архаических мифов “Випасанка” в эпосе “Сасунские удалцы” и армянских волшебных сказках.....	141
Армен Петросян – Мифологический образ Тиграна Великого (к 80-летию со дня рождения Саргиса Арутюняна).....	156
Эдуард Даниелян – Несостоятельность “новейшей критики” Сисак-Аранской ветви предания Мовсеса Хоренацци.....	178
Гагик Г. Саргсян – Эпиграфические эскизы	198
Нина Степанян – Мотив граната в раннесредневековом изобразительном искусстве Армении (на русском языке)	210

ОБСУЖДЕНИЯ

Анушаван Петросян – К вопросу о первой программе-вопроснике по армянской этнографии	230
--	-----

ПУБЛИКАЦИИ

Алвард Газиян – Интересный документ об экспедиции братьев Маилянов (1919 г.) (на русском языке)	244
--	-----

РЕЦЕНЗИИ

Магда Джанполадян – Сусанна Ованесян, Туманян и Кавказское общество армянских писателей	252
Арат Акопян – Г. М. Арутюнян. Ново-Баязетский уезд в 1828–1913 гг.	256

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Аэлита Долуханян – Саргис Арутюнян (к 80-летию со дня рождения)	259
--	-----

ЗАСЛУЖЕННЫЕ ДЕЯТЕЛИ

Владимир Бархударян – Академик Абгар Иоаннисян (к 100-летию со дня рождения).....	265
--	-----

Գաիկ Գ. Տարսյան, Կլարա Ասատրյան – Седрак Бархударян (к 110-летию со дня рождения)	287
Игит Гарибян – Видный эпиграфист-археолог (к 90-летию со дня рождения Рипсима Джанполадян)	312

ХРОНИКА

Рубен Мелконян – Международная научная сессия, посвященная проблемам Амшена и амшенских армян	319
--	-----

C O N T E N T S

ARTICLES, REPORTS

I

The 50th Anniversary of “Patma-banasirakan Handes”	3
Sergey Sarinyan – Philosophical Stream in Nar-Dos’ Aesthetics	10
Serhak Amiryan – Catholicos of All Armenians Vazgen the First and the Soviet Powers (to the 100th birth anniversary)	39
Anna Asatryan – Tigran Chukhajyan’s Musical Theatre. Origin and the First Stage of Development of Armenian Opera Art	64
Albert Kharatyan – Once Again on National Constitution of Western Armenians	81

II

Varduhi Gabrielyan – Medieval Armenian Traditions in the Lyric Poetry of Hovhannes Shiraz	94
Lyudvig Karapetyan – Sketches of the History of Western Armenian Literature for Children and Youth	106
Esther Kishban (Budapest) – Armenian Traditional Foods in Transylvania and Hungary (survivals and symbols)	119
Naira Kilichyan – Similar Pontic Parallels of Armenian Dances	131
Tamar Hayrapetyan – Manifestations of Archaic Myths of “Vipasank” in the Epos “The Daredevils of Sasoun” and in Armenian Magic Tales	141
Armen Petrosyan – Mythological Figure of Tigran the Great (to Sargis Harutyunyan’s 80th birth anniversary)	156
Edward Danielyan – The Failure of “Modern Critique” of the Sisak-Aran Branch of Movses Khorenatsi’s Tradition	178
Gagik G.Sargsyan – Lithographic-Scientific Sketches	198
Nina Stepanyan – Motive of Pomegranate in the Armenian Early Medieval Fine Arts (in Russian)	210

DISCUSSIONS

- Anushavan Petrosyan** – To the Issue of the First Programme-Questionnaire on Armenian Ethnography230

PUBLICATIONS

- Alvard Ghaziyan** – An Interesting Document on the Expedition of the Mayilyan Brothers (1919) (in Russian)244

BOOK REVIEWS

- Magda Janpoladyan** – Susanna Hovhannisyan. Tumanyan and the Caucasian Society of Armenian Writers252
- Ararat Hakobyan** – H. M. Harutyunyan. Province of Nor Bayazet in 1828-1923256

OUR JUBILEES

- Aelita Dolukhanyan** – Sargis Harutyunyan (to the 80th birth anniversary)259

HONOURED SCIENTISTS

- Vladimir Barkhudaryan** – Academician Abgar Hovhannisyan (to the 100th birth anniversary)265
- Gagik G. Sargsyan, Klara Asaturyan** – Sedrak Barkhudaryan (to the 110th birth anniversary)287
- Igit Gharibyan** – Celebrated Epigraphist -Archaeologist (to Hripsime Janpoladyan's 90th birth anniversary)312

NEWS

- Ruben Melkonyan** – International Scientific Conference on Problems of Hamshen and Hamshen Armenians319